

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра акушерства і гінекології

**Силабус навчальної дисципліни
«Ультразвукова діагностика в акушерстві та гінекології»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3,0 кредити ECTS
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра акушерства і гінекології. м. Одеса, вул. Пастера, 9
Викладач (-і)	Анчева І.А., д.мед.н, професор. Артьоменко В.В., д.мед.н, професор. Шитова Г.В., к.мед.н, доцент Онищенко Ю.В., к.мед.н, асистент
Контактна інформація	Довідки за телефонами: (048) 723-29-01 кафедра акушерства і гінекології; Анчева Ірина Анатоліївна, професор 067-753-38-33 Артьоменко Володимир Вікторович, професор 050-316-44-87 Шитова Ганна Валентинівна, доцент 067-484-11-64 Онищенко Юлія Володимирівна, асистент 097949-72-07 E-mail: yulia.onyshchenko@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Он-лайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на он-лайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра акушерства і гінекології

Предмет вивчення дисципліни – ознайомлення здобувачів з сучасними можливостями ультразвукової діагностики в акушерстві та гінекології, оволодіння технікою проведення ультразвукових досліджень та відпрацювання вміння інтерпретувати результати ультрасонографічного дослідження.

Мета дисципліни: поглиблення теоретичних знань та опанування практичними навичками в галузі ультразвукової діагностики в акушерсько-гінекологічній практиці.

Завдання дисципліни:

1. Ознайомлення здобувачів із сучасними ультразвуковими методами дослідження в акушерстві та гінекології.
2. Практична підготовка здобувачів вищої освіти із застосуванням сучасного обладнання: оволодіння методиками проведення абдомінального та трансвагінального УЗД.

Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні; Знати: принципи та методику проведення ультразвукового дослідження в акушерстві та гінекології.

Вміти:

- Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя.
- Оцінювати інформацію щодо діагнозу застосовуючи стандартну процедуру, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень.
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром за переліком (перелік 1).
- Призначити лабораторне та/або інструментальне обстеження хворого та оцінювати інформацію щодо діагнозу на підставі результатів наступних лабораторних та інструментальних досліджень (перелік 4).
- Використовувати навички комунікації та клінічного обстеження пацієнта.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра акушерства і гінекології

обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Основи ультразвукової діагностики органів малого тазу в гінекології. Ультразвукова картина нормальної анатомії та біометрії органів малого тазу. Динаміка ехокартини стану матки та яєчників протягом менструального циклу. Ультразвукові особливості стану матки та яєчників в постменопаузальному періоді. Ультразвукова діагностика вроджених вад розвитку. Ультразвукова картина аномалій піхви. Ультразвукові критерії подвоєння матки та піхви. Ультразвукова картина сидловидної матки та Тобразної матки

Тема 2. Ультразвукова діагностика доброякісних новоутворень матки. Ультразвукова топографія та біометрія міоми матки, класифікація FIGO. Особливості ехоструктури міоматозних вузлів. Можливості та доцільність використання доплерометрії та візуалізації кровотоку міоматозних вузлів та маткових судин. УЗД критерії гіперпластичних процесів ендометрія.

Тема 3. Ультразвукова діагностика доброякісних новоутворень яєчників. Ультразвукові критерії доброякісних пухлин яєчників. Диференціальна ультразвукова діагностика новоутворень додатків матки.

Тема 4. Ультразвукова діагностика невідкладних станів в гінекологічній практиці. УЗД ознаки та критерії різних форм позаматкової вагітності. Доплерографія при позаматковій вагітності. Апоплексія яєчника. Перекрут ніжки пухлини яєчника. Пельвіоперитонит. Некроз міоматозних вузлів.

Тема 5. Особливості ультразвукової діагностики у пацієнток з безпліддям. Методика проведення фолікулометрії та оцінка стану оваріального резерву. Особливості мультифолікулярної ехоструктури яєчників при синдромі полікістозних яєчників. УЗД ознаки аденоміозу, ендометріюїдних кіст яєчників. УЗД дистальної трубної оклюзії (гідросальпінкс).

Тема 6. Ультразвукова діагностика в акушерстві. Особливості ультразвукової діагностики вагітності різних термінів. Ультразвукова

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра акушерства і гінекології

оцінка спроможності рубця на матці. Оцінка стану фето-плацентарного комплексу.

Тема 7. Ультразвукова оцінка маркерів вродженої патології при проведенні скринінгів вагітності. Ультразвукові характеристики та оцінка маркерів вродженої патології при проведенні першого (11-14 тижнів) та другого скринінгу (19-22 тижні) вагітності, третього скринінгу (30-32 тижні).

Тема 8. Ультразвукова оцінки внутрішньоутробного стану плода. Ультразвукові параметри оцінки зрілості плода. Біофізичний профіль плода, оцінка індексу амніотичної рідини, плацентометрія. Особливості фетометрії в терміні після 36 тижнів вагітності. Доплерометрія в акушерстві..

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Акушерство та гінекологія : нац. підручник для медичних ВНЗ IV рівнів акредитації у 4 т.// Нац. підручник у 4 томах / Запорожан В. М., Татарчук Т.Ф., Гладчук І.З., Подольський В.В., Рожковська Н.М., Марічереда В.Г., Волянська А.Г. .-К.: ВСВ «Медицина», 2017. - 696 с.
2. Акушерство і гінекологія: у 2-х книгах. - Книга 2. Гінекологія: підручник (ВНЗ III-IV: р.а.) / В.І. Грищенко, М.О. Щербини та ін. - К.: Медицина, 2020.- 376 с.
3. Атлас з ультразвукової діагностики в акушерстві і гінекології: підручник / П.М. Дубиле, К.Б. Бенсон; перекладач Р. Парменов; Медпресінформ., 2016. – 427 с.
4. Клінічне акушерство та гінекологія: 4-е видання/ Браян А. Магован, Філіп Оуен, Ендрю Томсон. – 2021. – 454 с.
5. Bender Atik R, Christiansen OB, Elson J, Kolte AM, Lewis S. et al. ESHRE guideline: recurrent pregnancy loss. Hum Reprod Open 2018; doi: 10.1093/hropen/hoy004. PMID: 31486805; PMCID: PMC6276652.
6. Di Spiezio Sardo A, Campo R, et al. The comprehensiveness of the ESHRE/ESGE classification of female genital tract congenital anomalies: a systematic review of cases not classified by the AFS system. Human Reproduction 2015; May; 30(5):1046–1058. DOI: 10.1093/humrep/dev061
7. Pfeifer S, Butts S, Dumesic D, et al. Uterine septum: a guideline. Fertil Steril. 2016;106(3):530-40. doi:10.1016/j.fertnstert.2016.05.014.
8. Нормативні документи МОЗ України з акушерства і гінекології:
— Наказ МОЗ України № 340 від 28.11.1997р. "Про удосконалення організації служби променевої діагностики та променевої терапії". —

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра акушерства і гінекології

Наказ МОЗ України № 417 від 15.07.2011р. "Про організацію амбулаторної акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні".

— Наказ МОЗ України № 319 від 06.04.2016 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при генітальному ендометріозі»

— Наказ МОЗ України № 353 від 13.04.2016 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при аномальних маткових кровотечах»

— Наказ МОЗ України № 869 від 05.05.2021 «Про затвердження уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Гіперплазія ендометрія»

— Наказ МОЗ України № 676 від 31.12.2004 "Про затвердження клінічних протоколів з акушерської та гінекологічної допомоги"

Додаткова:

1. Гінекологія: керівництво для лікарів./ В.К. Ліхачов. – Вінниця: Нова Книга, 2018.- 688 с.
2. Променева діагностика: в 2 т. за ред. Коваль Г. Ю./ Коваль Г.Ю., Мечев Д.С., Сиваченко Т.П. та ін. – К.: Медицина України, 2019. – Т.ІІ. – 830 с.: іл.
3. Основи доплерографії в акушерстві./ Медведєв М. В. – М.: Реал Тайм, 2010, 80 с.
4. Ультразвукове дослідження в невідкладній медицині. / Ма О. Дж., Матієр Дж. Р. – Біном, 2014, 558 с.
5. Ситуаційні задачі з гінекології: навчальний посібник. / І.З.Гладчук, А.Г.Волянська, Г.Б.Щербина та інш.; за ред. проф. І.З.Гладчука. – Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018.-164 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Практичні рекомендації Міжнародного товариства ультразвуку в акушерстві і гінекології (ISUOG) по виконанню ультразвукових досліджень плода. Інтернет-ресурс - isuog.org/ISUOGGuidelines
2. Протоколи ультразвукових досліджень. Інтернет-ресурс: український портал ультразвукової діагностики – ultrasound.net.ua<https://www.cochrane.org/>
3. <https://www.cochrane.org/> - Cochrane / Кокрейнська бібліотека
4. <https://www.acog.org/> - Американська Асоціація акушерів та гінекологів
/ The American College of Obstetricians and Gynecologists
5. <https://www.uptodate.com> – UpToDate
6. <https://online.lexi.com/> - Wulters Kluwer Health

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра акушерства і гінекології

7. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/> - Національний центр біотехнологічної інформації / National Center for Biotechnology Information
8. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/> - Міжнародна медична бібліотека / National Library of Medicine
9. <https://www.thelancet.com/> - The Lancet
10. <https://www.rcog.org.uk/> - Королівська Асоціація акушерів та гінекологів / Royal College of Obstetricians & Gynaecologists
11. <https://www.npwh.org/> - Практикуючі медсестри з охорони здоров'я жінок / Nurse practitioners in womens health
12. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
13. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
14. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
15. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
16. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
17. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
18. www.bundesaeztekammer.de – Німецька медична асоціація
19. www.euro.who.int - Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра акушерства і гінекології

	практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра акушерства і гінекології

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра акушерства і гінекології

його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету